

پایان نامه آقای مهدی هاشمی

عنوان : نگرشی به گویش طالقان

به راهنمایی : دکتر علی اشرف صادقی

پایان نامه برای دریافت کارشناسی ارشد زبانشناسی همگانی

دانشگاه تهران ، ۱۳۷۲ ، ۹۵ ص . جدول ، نقشه ، کتابنامه ، واژه نامه

چکیده:

بررسی آوایی ، صرفی و نحوی گویش اوانک (Avânak) موضوع رساله حاضر است. اوانک گویش مردم روستایی به همین نام واقع در دهستان طالقان است. این گویش یکی از گونه های گویش طالقانی است که آن نیز به نوبه خود یکی از گونه های زبان تاتی به شمار می رود. بررسی آوایی گویش طالقانی نشان داده است که این گویش از ۲۲ همخوان ، ۶ واکه بسیط و یک واکه مرکب تشکیل شده است. همخوان /ž/ در نظام واجی آن وجود ندارد و تنها واکه مرکب آن /ow/ است. مقایسه آوایی این گویش با فارسی معیار نشان می دهد که برخی از واجهای فارسی در گویش طالقانی به واجهای دیگر تبدیل می شوند. در این گویش همخوان /x/ در موضع قبل از /t/ و نیز در پایان برخی از واژه ها حذف می گردد. گاهی پس از /n/ میانی ، واج /d/ افزوده می شود. نگارنده در بررسی دستوری گویش طالقانی به نتایج زیر اشاره می کند: ساخت واژه بر اساس تصریف و اشتقاق انجام می گیرد. پیشوندهای /nâ/ ، /ham/ ، /var/ ، /bi/ و /pey/ از فعالترین پیشوندهای این گویش هستند که عمدتاً زایایی خود را از دست داده اند. پسوندهای اشتقاقی که مقوله دستوری واژه را عوض می کنند در گویش طالقانی عبارتند از : /â/ ، /i/ ، /en/ ، /ik/ ، /son/ ، /jar/ ، /eke/ ، /ča/ و /kin/ . وقوع مضاف الیه قبل از مضاف و صفت قبل از موصوف از ویژگیهای این گویش است. گویش طالقانی دارای یک حرف اضافه پیشین /ta/ و حروف اضافه پسین /re/ ، /ba/ ، /hamrâ/ و /de/ است که وقوع آنها پس از اسم موجب ساخت مفعول رائی ، برایی ، بائی و ازی می گردد. بررسی ساختمان فعل در گویش طالقانی نشان می دهد که در این گویش کلیه افعال یا از ستاک گذشته و یا از ستاک حال ساخته می شوند. برخی از افعال نیز دارای دو ستاک حال می باشند ، مانند /pec/ و /pac/ که اولی در مضارع التزامی و دومی در مضارع اخباری به کار می رود. /na/ ، /ne/ و /ni/ از نشانه های نفی در این گویش است. اگر فعل دارای ادات پیوسته باشد ، نشانه /ne/ بلافاصله بعد از ادات قرار می گیرد. اگر فعل دارای ادات آزاد و یا بدون ادات باشد ، نشانه /na/ در آغاز فعل وقوع پیدا می کند و ادات آزاد حذف می شوند. در صورتی که فعل با مصوت یا غلت آغاز شود ، نشانه /ni/ بسته به

نوع ادات با حذف آن در آغاز فعل و یا بعد از ادات پیوسته قرار می گیرد. در بخش پایانی این رساله ، ساختمان جمله و انواع آن بررسی شده و فهرستی از واژه های این گویش ارائه شده است.

منبع: کتاب چکیده پایان نامه های حوزه زبان و زبان شناسی- دوره های تحصیلات تکمیلی دانشگاههای دولتی و آزاد ۱۳۳۳-۱۳۸۵- گردآوری و تدوین: محمدمین ناصح- انتشارات دانشگاه علامه طباطبایی، چاپ اول ۱۳۸۶- صفحه ۲۸۳- ۲۸۴.